

28. 5. 2020

Ponovimo: (popravi in dopiši v zvezek)

Sila trenja ima prijemališče med stičnima ploskvama, je torej PLOSKOVNO porazdeljena sila, ki deluje OB DOTIKU.

1. Od česa je torej odvisno trenje ?

Trenje je neodvisno od velikosti stične površine, odvisno je **od hrapavosti stičnih površin** in **od sile, ki deluje pravokotno na podlago.**

Večja kot je ta sila, večje je trenje (primer: samokolnico napolnjeno s peskom težje potiskamo).

2. V svojem učbeniku poišči primer koristnega in škodljivega trenja.

Poglej učbenik stran 90 spodaj.

Koristno trenje povečamo z uporabo zimskih pnevmatik z grobim profilom...

Škodljivo trenje pa zmanjšamo z mazanjem, ležaji...

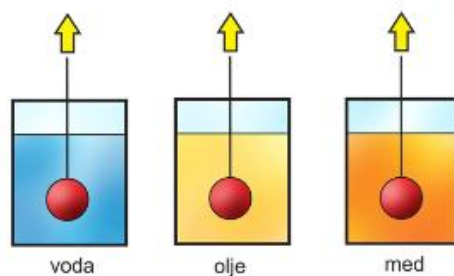
V zvezek zapišite naslov: **UPOR**

Upor je zaviralna sila, ki nasprotuje gibanju telesa skozi snov.

V kolikor imaš možnost izvedi poskus (*namesto kroglice lahko uporabiš matico ...*):

ŽOGICE V TREH TEKOČINAH

Obesi kovinsko kroglico na vrstico in jo potopi v posodo s tekočino. Nato kroglico na hitro potegni iz tekočine. Poskus ponovi v različnih tekočinah (vodi, olju in medu). Glede na to, kar si opazil, odgovori na spodnja vprašanja.

Kroglico si najtežje izvlekel _____, ker je v vodi sila upora _____.

Kroglico si _____ izvlekel iz posode z medom.

Upora na kroglico je največji pri premikanju kroglice v posodi z _____.

Odgovore preveri v e-učbeniku: <https://eucbeniki.sio.si/fizika8/156/index3.html>

S poskusom smo ugotovili: **Upor je odvisen od snovi v kateri se telo giblje.**

Lažje hodimo ali tečemo izven vode kot v vodi.

Poglejmo še primer kolesarja

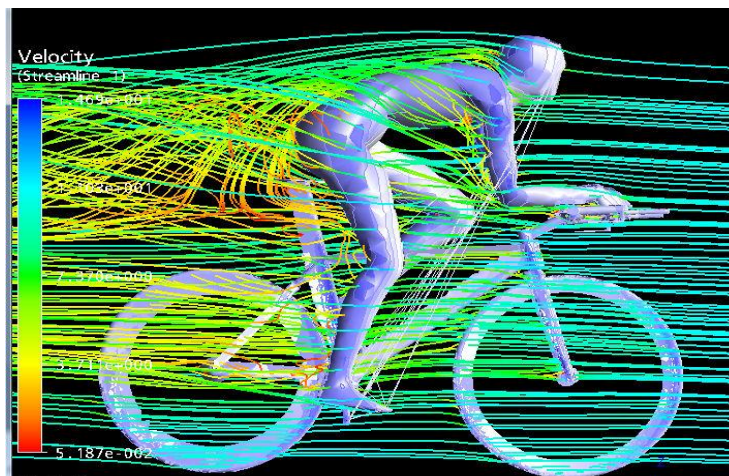
Kaj vpliva na upor, ki ga čuti pri vožnji z nizko, visoko hitrostjo?

(pravilna sta dva odgovora:)

Hitrost vožnje

Razpoloženje kolesarja

Oblika (drža kolesarja)

Upor je torej odvisen od **vrste snovi**, v kateri se telo giblje, in od **oblike telesa**.
Upor v istem sredstvu je odvisen tudi od **velikosti ploskve** in **hitrosti** gibanja.

Sila upora je ploskovna sila, ki ima prijemališče v stični ploskvi med opazovanim telesom in snovjo, v kateri se giblje.

DOMAČA NALOGA:

V delovnem zvezku rešite stran 105 (seveda tisti, še niste rešili).

Odgovori na vprašanje:

Kako lahko zmanjšamo trenje in upor pri vožnji s kolesom? Spustili bi se radi po strmem klancu navzdol in dosegli čim višjo hitrost. *(ne preizkušaj le razmisli)*

Predlogi:

<https://www.youtube.com/watch?v=CoUmgMhn2iY>

Lep pozdrav,
Učitelj Metod